

GPS JAK RYCHLE VĚDĚT VŠECHNO

JAK SE TAM DOSTAT

Nejrychlejší a nejkomfortnější zpáteční lety z Prahy v cenách zhruba od 17 tisíc Kč nabízí Emirates.

TIP NA VÝLET

VYHLÍDKOVÁ JÍZDA PONORKOU

Pro nepotápěče je dobrým tipem vyhlídková jízda ponorkou, již organizuje třeba Whale Submarine, profesionálové se 14 lety zkušeností. 45 minut 45 metrů pod vodou za 90 USD na osobu.

KDE SE UBYTOVAT

REVERIES DIVING VILLAGE

Vkusný hotel na atolu Laamu má svou soukromou pláž a potápěčské centrum, organizující ponory za mantami, želvami i žraloky. Jednolůžkový pokoj od 83 USD. Více na <http://reveriesmaldives.com>.

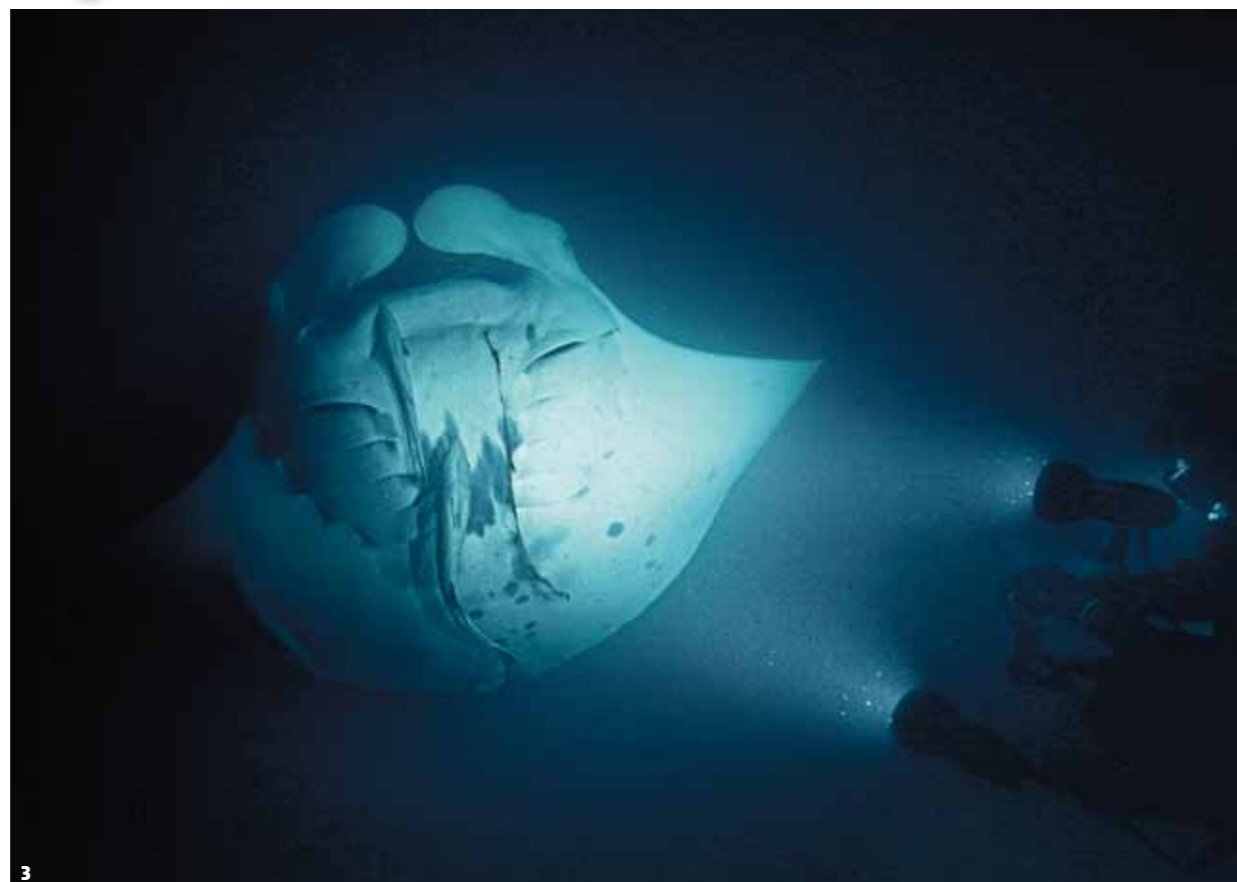

CO OCHUTNAT

OBLÍBENÉ MASHUNI

V maledivské kuchyni převládají prvky kuchyně indické, proto je i velmi pikantní. Nedílnou součástí je koření kari, ryby a rýže. Jedním z nejoblíbenějších jídel je mashuni, na drobno nasekaný tuňák s cibulí, kokosem a chilli papričkami (možno zakápnout limetkou).

NA CESTÁCH MALEDIVY

1, 2, 3 MANTY

Manty nás v noci vzaly mezi sebe, doslova na dosah ruky.

4 BARAKUDY

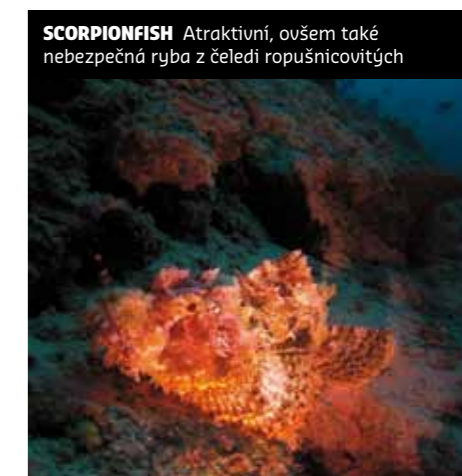
Pohled na barakudy plující v kruhu je úchvatný.

5 KRAB

Krab se dme pýchou nad dokonalým úkrytem.

6 NEMO

Korálová ryba klaun (Amphiprioninae) je nerozlučně spjata se svou sasankou.

Noční rej mant

Útěk na Maledivy je šestý díl z úspěšné série dokumentů filmařské a fotografické dvojice Libora Špačka a Petry Doležalové. Mně se podařilo být při natáčení a zachytit neskutečný svět mant, žraloků, hejn barakud a bohatých korálových zahrad. TEXT A FOTO **ALEŠ WALLCON**

Nalodili jsme se na Ari Queen, kotvící jen pár metrů od východu z letištní haly na maledivském ostrově Hulhule, a už po pár hodinách jsme se potápěli na čistící stanici mant obrovských. Na lokalitě zvané Lankan Manta jsme klečeli v jemném písku a kolem nás kroužily manty, snad nejladnější obří oceánu.

Fotáky cvakaly a Libor Špaček, který se při natáčení vždy vzdálil od celé skupiny, aby měl „čistý záběr“, ukrajuje první políčka z po-

myslného filmu. Ponor mezi manty nadchnul každého, a to jsme ještě netušili, že nás čeká magická mantí noc, o které čtvrtý člen týmu, portugalský kameraman a fotograf Gonçalo Gomes zvaný Gogo prohlásil, že je v jeho pětadvacetileté potápěčské kariéře nocí jedinečnou. Nejdřív ale za žralokem velrybím, zvaným též obrovský.

Ve vodě čtyřikrát denně

Každý den na lodi probíhá stejně. V 5.30 nás rozespalé budí maledivský divemaster a pro-

fesionální potápěč Mohamed a už v 6 hodin, po podrobném briefingu, vyplouváme za potápěním na druhé lodi, která nás po celou dobu plavby doprovází. První ponor, zpátky na Ari Queen, snídaně, druhý ponor, oběd, třetí ponor a občas i noční ponor, na nějž se všichni i přes značnou únavu těšíme.

Kdo se potápí dlouho a rád, ví, že potápění v noci je snad nejúžasnějším zážitkem. Oceán ožívá, predátoři vyplouvají a pózují před objektivy v záři podvodních světel, jsou přítulní, jakoby ospalí, připlouvají na dosah

rukou. Každý ponor na Maledivách je ojedinělý – lokalitou, útesy, vraky a především životem kolem, v noci je vše navíc umocněné tmou.

Obr s otevřenou tlamou

O potápění na atolu Ari – asi 80 km dlouhém a 30 km širokém pásu ostrovů –, který obeplováme, se říká, že je tím nejlepším potápěním v Indickém oceánu. A náš kapitán volí potápěčské lokality tak, abychom viděli vše, co atol nabízí.

Při ranním ponoru dýcháme z potápěčských lahví vzduch, pro další si necháváme plnit lahve nitroxem (dýchací směs s větším procentem kyslíku), abychom si ponory užili s menší únavou a regulovali syčení našich tkání dusíkem. Při potápění s nitroxem jsme sice limitováni hloubkou zhruba třicet metrů, ale to vůbec nevadí. Zítra totiž vyrazíme na velrybího žraloka.

První týden jsme na něj neměli štěstí, i když jsme s lodí

kroužili celé odpoledne kolem útesu Kudarah Thila, v místech jeho výskytu. Proto se všech dvacet potápěčů na palubě modlilo, aby to tentokrát vyšlo. Dnes, nebo nikdy.

Plujeme pomalu a z horní paluby pozorujeme hladinu. Toužíme zahlédnout hrbetní žralokovu ploutev. Trvá to minuty, desítky minut a najednou zazní do vysílačky avízo z jiné lodi: „Jsou tady, dokonce dva!“

Na palubě vypukne euforický tanec plný oblékání neoprenů, nadšených výkřiků a nedočkavého plácání ploutví o prkennou palubu. Blížíme se, stojíme na dolní palubě pěkně v řadě a čekáme na nejhodnější okamžik ke skoku, abychom byli dostatečně blízko a zároveň velrybího žraloka, který se vynořuje pár metrů od nás, nevyplašili. Ted! Jump!

Mozek všech ovládá neovladatelná touha být u žraloka co nejdříve, co nejbližší, pozorovat to monstrum při nasávání planktonu, při tom, jak ladně

mává obrovským ocasem, jak se vynořuje k hladině.

Když jsem se k němu přiblížil, neodolal jsem a pohlídl si ho. „Velrybák“ intenzivněji mávl ocasem a zrychlil. Malé mávnutí pro něj, o to větší pro potápěče.

Kopeme ploutvemi ze všech sil, abychom s ním drželi „krok“. Cvak, cvak, podařilo se mi vyfotit jeho otevřenou tlamu těsně pod hladinou a přitom nás dělil sotva půl metr. Fantazie, euforie i vyčerpání z intenzivního plavání podél jeho boku. Vše trvalo sotva půl hodiny a velrybí žralok zmizel v hloubce. Smějeme se, máme ho.

To nejlepší na konec

Máme poslední tři dny potápění, a aniž bychom to tušili, čeká nás snad nejúžasnější noční ponor s mantami obrovskými. Zakotvili jsme loď u lokality zvané Maayafushi lagoon, rozsvítili dvě velká halogenová světla a namířili je na zádi lodi do vody. Hemžení planktonu nám dává naději. →

PODAŘILO SE MI
VYFOTIT JEHO
OTEVŘENOU
TLAMU TĚSNĚ
POD HLADINOU.

UŽITEČNÉ INTERNETOVÉ STRÁNKY

WWW.VISITMALDIVES.COM OFICIÁLNÍ TURISTICKÝ WEB MALEDIV

WWW.OTHERWAYHOLIDAY.COM ITINERÁŘE (NEJEN) PRO BAŤUŽKÁŘE

WWW.EXCITING-TRAVEL.COM KVALITNÍ UBYTOVÁNÍ V RESORTECH

WWW.ARIQUEEN.COM OSVĚDČENÁ (POTÁPĚČSKÁ) LOĎ I POSÁDKA

24
ÚTERÝ
ÚNOR

NEW YORK

SVĚTOVÁ PREMIÉRA

Dokumentární film Útěk na Papuu-Novou Guineu měl premiéru na Wildlife Conservation Film Festival.

NA CESTÁCH MALEDIVY

1 ROZMĚRY

Tlama velrybího žraloka v porovnání s člověkem

2 ČTVERZUBEC

Občas potápěči zaslechnou čtverzubce, který okusuje korály.

3 ŽELVA

Libor pronásledující želvu karetu, nebo naopak?

MURÉNA Malá muréna si hájí svou skrýš vyceněnými zuby.

TVŮRCI

Útěk na Maledivy bude šestým ze série dokumentů Útěk do přírody tvůrčí dvojice Libora Špačka a Petry Doležalové, kteří se zaměřují na produkci filmů a fotografií z podmořského prostředí a suchozemské oblasti nejmalebnějších míst na Zemi s rituály domorodého obyvatelstva. Za snímky z této série už získali 43 cen na mezinárodních filmových festivalech. Dokumenty pravidelně zařazuje do vysílání Česká televize, která je i koproducentem právě připravovaných tří dílů. Ukázky z filmů můžete vidět na stránkách www.escapetonature.eu.

A opravdu, trvá to jen několik minut a hladinu rozčísne špička ploutve, spíše křídla, manty obrovské. A druhá... Čekáme, až padne tma, a chystáme se na ponor. Hloubka pod loď je maximálně patnáct metrů, písčité dno. První se zanoří Libor s kamerou, aby natočil fantastické záběry o samotě.

„Dejte mi aspoň dvacet minut,“ poprosí a zmizí pod hladinou.

Nemůžeme to vydržet. Po čtvrt hodině se noříme do tmy i my, s Petrou a Gogem pomalu klesáme na dno a pod námi se odehrává něco úžasného.

Dvě manty s rozpětím ploutví pět metrů krouží kolem Libora na dotek ruky. Protínají kužely světla a my opatrně doseďáme. Fantazie, úlet, očima a gestikulací se vzájemně ujišťujeme, že tohle je fakt něco.

Manty vyjíždějí ze tmy přímo proti nám a těsně před námi se zvedají, naše foťáky míří

přímo do jejich útroby. Drc, neopatrná manta mi dala pohavek svým obrovským drsným tělem, instinktivně natáhnu ruku a hladím si její břicho, vteřiny... Zezadu přijíždí druhá, z boku, zepředu, nestíháme se otáčet, nastává doslova mantí rej. Kužele světla jen umocňují tu nádheru.

V tichosti si to užíváme víc než hodinu. Fotíme, hladíme si obrovská těla, pozorujeme ladné pohyby. Jejich náklonnost je neuvěřitelná, vzaly nás mezi sebe, vzájemně se respektujeme. Po vyoření ještě zůstáváme na hladině a díváme se pod sebe. Manty stále krouží a občas vyplují k hladině.

Gogo mi druhý den hlásil, že manty odpluly až o půl třetí ráno. On do té doby seděl na zádi a v tichosti je pozoroval. Druhý den je celá parta plná nočního zážitku. Zážitku, který se popisuje těžko potápěči, natož tomu, kdo se nikdy pod vodní hladinu nezanořil.